

ارزشیابی برون داد برنامه آموزش قرآن پایه پنجم ابتدایی در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸

محمدحسن میرزامحمدی*

عبداله افشار**

سیدرسول شاهرضائی***

محترم قبادی****

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارزشیابی برون داد برنامه آموزش قرآن پایه پنجم ابتدایی در سال تحصیلی (۸۹-۱۳۸۸) انجام شده است. داده‌های لازم شامل نمرات حاصل از آزمون‌های صحت و سرعت روخوانی درس آموزش قرآن کتاب درسی و قرآن کریم و نظرات دانش‌آموزان درخصوص میزان علاقه آن‌ها به قرآن می‌باشد. برای گردآوری داده‌ها از آزمون شفاهی پیشرفت تحصیلی، برای سنجش توانایی صحت روخوانی و سنجش سرعت روخوانی از کتاب آموزش قرآن کلاس پنجم دبستان و متن کامل قرآن کریم و نیز پرسش‌نامه سنجش نگرش و علاقه آن‌ها به قرآن استفاده شده است. داده‌های گردآوری شده، با استفاده از انواع روش‌های آمار توصیفی (شمارش پاسخ سوالات،

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۴/۲۰ تاریخ شروع بررسی: ۹۰/۴/۲۷ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۱/۲/۲

* استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه شاهد

** پژوهشگر و کارشناس ارشد دانشگاه شاهد، afshar1404@gmail.com

*** استاد مدعو دانشگاه علامه طباطبایی

**** پژوهشگر و کارشناس ارشد دانشگاه علامه طباطبایی

درصد، فراوانی، میانگین، انحراف معیار، جدول و نمودار) و آمار استنباطی (آزمون‌های آنالیز واریانس یک‌سویه، تعقیبی، T و خی دو با توجه به نوع داده‌ها تجزیه و تحلیل شده است. به‌طور کلی، یافته‌های تحقیق نشان داده که دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی در حد متوسط قرآن را صحیح می‌خوانند که اگرچه این وضعیت قابل قبول است لکن مطلوب نیست و با توجه به ماهیت نظام تربیتی کشور لازم است در این زمینه برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تری صورت گیرد. این وضعیت در مؤلفه سرعت مناسب نیست به‌طوری که نتایج تحقیق نشان می‌دهد سرعت خواندن قرآن در دانش‌آموزان پنجم ابتدایی پایین است. یکی دیگر از یافته‌های تحقیق این است که توانایی دانش‌آموزان در صحت قرائت آیات مصحف شریف نسبت به آیات کتاب درسی خود در پایه پنجم ابتدایی ضعیف‌تر بوده است. در این خصوص لازم است استفاده بیشتری از کتاب قرآن در کنار کتاب درسی در مدارس صورت گیرد. نکته جالب این‌که اگرچه صحت و سرعت خواندن قرآن در دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی، چندان مطلوب نیست اما آنان به قرآن علاقه‌مند هستند. یافته‌های حاصل از پرسش‌نامه نگرش‌سنج نشان داد نگرش دانش‌آموزان براساس میزان موافقت آنان با گزینه‌های پرسش‌نامه، عموماً مثبت بوده است. بنابراین لازم است برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران برنامه درسی قرآن، از این فرصت مناسب نهایت بهره‌برداری را به‌عمل آورند و ضعف‌های موجود را برطرف کنند. یافته عمده دیگر این تحقیق آن است که دانش‌آموزان دختر پایه پنجم ابتدایی بهتر از پسران قرآن را قرائت می‌کنند. به‌طور کلی برونداد برنامه آموزش قرآن در پایه پنجم ابتدایی قابل قبول است اما مطلوب نیست. لازم است برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران امر، نسبت به این موضوع با حساسیت ویژه‌ای عمل نمایند. براساس یافته‌های تحقیق، در پایان مقاله پیشنهادی کاربردی جهت بهبود توانمندی‌های دانش‌آموزان در صحت و سرعت خواندن قرآن ارائه شده است.

کلیدواژه‌ها: ارزشیابی، برون‌داد، برنامه آموزش قرآن، پایه پنجم ابتدایی

مقدمه

ارزشیابی آموزشی عبارت از «فرایند انطباق اهداف و عملکردهای برنامه» (تایلر، ۱۳۶۷) است. همچنین «گردآوری و استفاده از اطلاعات برای تصمیم‌گیری درباره برنامه‌های آموزشی» (کرونباخ^۱)، «فرایند جمع‌آوری و تفسیر نظام‌دار شواهدی که در نهایت به قضاوت